РЕФЕРАТИВНО-НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ISSN 2521-1463

СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА.

Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

ОНЛАЙН-ЖУРНАЛ ЗАСНОВАНО У 2016 РОЦІ

НОМЕР ЖУРНАЛУ

№ 3 (56)

Травень – червень 2024 р.

DOI 10.53672/ej.3.2024

expertize-journal.org.ua

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Назаров О. А.
Євдокимова Н. О.
Кириченко О. А.
Калинка Г. І.
Цільмак О. М.
Мотлях О. І.

Барко В. І.
Лефтеров В. О.
Коренюк П. І.
Алікіна Н. В.
Попова Г. В.
Вітомський Ю. Л.

Землянська О. В.

Чернякова О. В.
Большаков С. І.
Тунтула О. С.
Ткач Ю. Д.
Єгорова Т. М.
Лисенко А. Б.

Шаповалов В. О.
Савкіна Т. В.
Савостін О. П.
Безушко С. В.
Вербина Ю. В.
Хлонь О. М.

Інститут психологічної експертизи і поліграфа Kyiv

ВИДАЄТЬСЯ ЗА СПРИЯННЯ

Київського міжнародного судово-експертного інституту психологічної експертизи і досліджень на поліграфі

ROR 02xc7et08

Номер на сайті

ISSN 2521-1463

ЗАСНОВНИК І ВИДАВЕЦЬ
Назаров Олег Анатолійович
канд. психол. наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій з 2015 року, суб'єкт ветеранського підприємництва, судовий експерт

ВИДАВНИК НАЗАРОВ О. А.

DOI: 10.53672/ej.3.2024

Судово-психологічна експертиза

Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

Реферативно-науковий online журнал

Електронне видання

Виходить один раз на два місяці

Засновано у травні 2016 року

2024, № 3 (56)

травень – червень 2024 р.

Київ

expertize-journal.org.ua

DOI: 10.53672/ej.3.2024[1]
ISSN 2521-1463 (Online)
EAN-13 9772521146000
УДК 159:34(05)+159:371(05)+347.948
ББК 67.5:88.4
С89

Ідентифікатор медіа R40-05509 (рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 26.09.2024 № 2785)

Засновник і видавець: кандидат психологічних наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва Назаров Олег Анатолійович[3]

Видається за сприяння ТОВ «Київський міжнародний судово-експертний інститут психологічної експертизи і досліджень на поліграфі», ROR 02xc7et08[2]

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 8355 від 09.06.2025

С89 **Судово-психологічна експертиза.** Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці : реферат.-наук. online журн. — 2024. — № 3 (56) (травень – червень 2024). — 50 с. — URL: expertize-journal.org.ua.

Журнал присвячений теорії і практиці судово-психологічної експертизи, застосуванню поліграфа та інших спеціальних знань у юридичній діяльності. Номер містить оригінальні статті й реферати праць з юридичної психології, судової експертизи та суміжних галузей, а також новини журналу й розділ «Новини інженерної психології та психотехніки».

Для судових експертів, психологів, поліграфологів, правників, науковців і здобувачів освіти.

УДК 159:34(05)+159:371(05)+347.948

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів. Рукописи можуть рецензуватися і не повертаються. За точність викладеного матеріалу та достовірність інформації, що міститься в опублікованих матеріалах, відповідальність несуть автори. Зміни тексту та скорочення, що не впливають на зміст матеріалів, а також їх перейменування вносяться редакцією без узгодження з автором. Комерційне використання матеріалу заборонено. Авторські права належать їх авторам. Видання практикує політику негайного відкритого доступу до опублікованого змісту.

Електронна сторінка номера — див. «Посилання»[1]

Журнал включено до: Google Scholar, ISSN Portal, Crossref, Реєстр наукових видань України, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), Реєстр суб'єктів у сфері медіа.

Випуск сформовано в електронному архіві журналу з матеріалів, оприлюднених на сайті видання; дати першого оприлюднення зазначено біля кожного матеріалу.

© Автори матеріалів, 2024
© Видавник Назаров О. А., оформлення PDF-версії, 2024

Редакційна колегія

Головний редактор — видавець (засновник видання)

Назаров О. А. — канд. психол. наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва, атестований судовий експерт за спеціальністю 14.1 «Психологічні дослідження» (стаж експертної діяльності з 2000 р.), поліграфолог, правознавець

Заступники головного редактора

Євдокимова Н. О. — д-р психол. наук, професор; ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика», ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (психологічні науки)

Кириченко О. А. — д-р юрид. наук, професор; ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика» (юридичні науки)

Відповідальний секретар

Калинка Г. І. — ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика», здобувач ступеня доктора філософії (юридична психологія)

Члени редакційної колегії

Цільмак О. М. — д-р юрид. наук, канд. психол. наук, професор; Одеський державний університет внутрішніх справ

Мотлях О. І. — д-р юрид. наук, професор, заслужений юрист України; Національна академія внутрішніх справ

Барко В. І. — д-р психол. наук, професор; Державний науково-дослідний інститут МВС України

Лефтеров В. О. — д-р психол. наук, професор; Національний університет «Одеська юридична академія»

Коренюк П. І. — д-р екон. наук, професор, академік Академії економічних наук України; Дніпровський державний технічний університет

Алікіна Н. В. — канд. психол. наук, старший науковий співробітник, експерт вищого кваліфікаційного класу

Попова Г. В. — канд. психол. наук, доцент; НТУ «Харківський політехнічний інститут»

Вітомський Ю. Л. — канд. психол. наук, доцент; Київський університет інтелектуальної власності та права НУ «ОЮА»

Землянська О. В. († 06.07.2020) — д-р психол. наук, професор; професор кафедри соціології та психології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, полковник міліції у відставці

Чернякова О. В. — канд. психол. наук, доцент; Київський університет інтелектуальної власності та права НУ «ОЮА»

Хлонь О. М. — канд. психол. наук, доцент; Київський університет інтелектуальної власності та права НУ «ОЮА»

Большаков С. І. — канд. військ. наук, доцент; ТОВ «Науково-дослідний інститут судової експертизи та оцінки», атестований судовий експерт

Тунтула О. С. — канд. юрид. наук, доцент; Чорноморський національний університет ім. Петра Могили

Ткач Ю. Д. — канд. юрид. наук; Одеський державний університет внутрішніх справ

Безушко С. В. — канд. пед. наук, доцент; ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика»

Вербина Ю. В. — канд. психол. наук, доцент; ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика»

Єгорова Т. М. — старший науковий співробітник; Харківський НДІ судових експертиз ім. М. С. Бокаріуса (Полтавське відділення), атестований судовий експерт

Савкіна Т. В. — старший науковий співробітник; Харківський НДІ судових експертиз ім. М. С. Бокаріуса, атестований судовий експерт

Савостін О. П. — старший судовий експерт; Одеський НДІ судових експертиз, атестований судовий експерт

Лисенко А. Б. — експерт-поліграфолог; Міжнародна асоціація професіоналів у поліграфології (AIPP)

Шаповалов В. О. — експерт-поліграфолог, атестований судовий експерт; ГО «Колегія поліграфологів України»

Зміст

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ 4

ПЕРЕДМОВА 8

РОЗДІЛ 1. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, РЕФЕРАТИ СТАТЕЙ) 13

1.1. Теорія та історія застосування спеціальних знань *13*

Хлонь О. М. Математичні методи визначення ефективності спілкування з метою реклами вирішення спорів за допомогою поліграфа. . . 13

1.2. Проблемні аспекти застосування поліграфа *16*

Відомі поліграфологи різних країн світу (Ізраїль): Морді Газіт (Mordecai Gazit) - один із засновників Асоціації поліграфологів Ізраїлю, колишній керівник лабораторії та школи підготовки поліграфологів при поліції Ізраїль 16

1.3. Судово-психологічна експертиза *19*

Суд може з'ясувати думку дитини в судовому засіданні в присутності психолога 19

Опитування дітей для суду з метою отримання інформації та доказів по справі проводиться спеціально навченим фахівцем (дитячим психологом) в Київському кабінеті психологічної діагностики та допомоги 22

1.4. Судова практика *25*

Міністерство юстиції України. Про особливості судових експертиз та експертних досліджень - розповідає Міністерство юстиції України 25

Міністерство юстиції України. 12 травня 2024 була зірвана робота секції з теоретичних, загально-методичних, процесуальних та організаційних питань судової експертизи Науково-консультативної та методичної ради при Мін'юсті України через відсутність електроенергії в КНДІСЕ 28

РОЗДІЛ 2. НОВИНИ ЖУРНАЛУ 30

З'ясування думки дитини в судовому засіданні в присутності психолога 30

Опитування дітей для суду в судових справах з метою отримання інформації та доказів по справі проводиться спеціально навченим

фахівцем (дитячим психологом) в Київському кабінеті психологічної діагностики та допомоги 30

Використання поліграфа в цивільному процесі: за введення суду в оману щодо фактичних обставин справи винні особи несуть відповідальність, встановлену законом (ч. 4 ст. 43 ЦПК). 31

Київським кабінетом психологічної діагностики та допомоги проводиться вимірювання індивідуального часу реакції водія в умовах ДТП, обставини якої розслідуються в рамках справи 31

Діагностика ситуаційного часу реакції водія з використанням апаратного психофізіологічного комплексу 31

До складу редакційної колегії наукового журналу включено українського науковця - кандидата психологічних наук, доцента Хлонь Олександра Михайловича. Вітаємо!. 32

РОЗДІЛ 3. НОВИНИ ІНЖЕНЕРНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОТЕХНІКИ 35

Онлайн-програма Psylab для діагностики емоційної стійкості 35

ЧИТАЧІ ТАКОЖ ШУКАЮТЬ. 38

ВИМОГИ ДО СТАТЕЙ І ТЕЗ АВТОРІВ 41

ВІДОМОСТІ ПРО ЖУРНАЛ 44

ВИХІДНІ ДАНІ. 50

СЛОВО РЕДАКЦІЇ

Передмова

Чому журнал називається реферативно-науковим? За ДСТУ 3017:2015 науковий журнал містить наукові публікації про теоретичні й прикладні дослідження, а реферативний — бібліографічні записи разом із рефератами. Ми поєднуємо обидва формати: оригінальні статті публікуємо вперше, а праці, оприлюднені раніше в інших джерелах, подаємо як реферати з анотацією та посиланням на першоджерело. Авторське право на повний текст залишається за автором і першим видавцем.[1]

Дорогі читачі! Наука про людину в суді змінюється щороку, і цей номер — тому підтвердження. У випуску 2024, № 3 (56) — 6 матеріалів; головні теми: права дитини і сімейні спори, поліграф і виявлення обману, висновок експерта як доказ.

> *Зі світової практики. Після терактів у мадридських потягах 11 березня 2004 року ФБР помилково ототожнило відбиток пальця з Брендоном Мейфілдом і 6 травня затримало його. 19 травня іспанська поліція встановила справжнє джерело відбитка — громадянина Алжиру Уннана Дауда, і наступного дня Мейфілда звільнили. Генеральний інспектор Мін'юсту США серед причин помилки назвав незвичну схожість відбитків і «кругове міркування». У 2024 році минає 20 років від цієї події.*[2]

Читачі найчастіше знаходять у Google матеріал «Суд може з’ясувати думку дитини в судовому засіданні в присутності психолога». Почніть із нього, а потім загляньте в розділ «Новини журналу»: тут щотижня з'являються нові матеріали, і саме з таких публікацій для багатьох почався шлях у науку.

Редакція журналу

Цифри війни. Війна, яку російська федерація розв'язала проти України, щодня забирає життя. Станом на 30 червня 2024 р. Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні підтвердила загибель 11 284 цивільних осіб, серед них 622 дітей, і поранення 22 594 цивільних осіб, серед них 1 487 дітей. За кожною цифрою — людська доля, і завдання юридичної психології — допомагати правосуддю встановлювати правду про ці злочини.[3]

Пожежна техніка ДСНС біля гіпермаркету «Епіцентр К» у Харкові, охопленого пожежею після російського авіаудару 25 травня 2024 р. Фото: ДСНС України, ліцензія CC BY 4.0.[4]

ПАМ'ЯТІ СУДДІ ЛЮБОВІ ХАРЕЧКО

Любов Костянтинівна Харечко — суддя Чернігівського апеляційного суду. 3 березня 2022 р. поблизу села Рогощі на Чернігівщині російські військові розстріляли автомобіль, у якому вона разом із сином намагалася евакуюватися. Любов Костянтинівна загинула, її син зазнав поранення[5]. Любов Харечко писала вірші — про війну і мир, про материнство, віру, рідну землю і суддівську долю. З березня 2022 р. в кожному номері журналу — один її вірш.

Вірш номера: «Мамина сльоза» (лютий 2015 р.)[6]

Читати вірш «Мамина сльоза» у збірнику (с. 17)

> **Судді — жертви війни.** Станом на 30.06.2024 органи судової влади та судові медіа повідомили, що внаслідок збройної агресії російської федерації загинули щонайменше троє суддів: Любов Харечко (суддя Чернігівського апеляційного суду, 03.03.2022)[5]; Дмитро Константинов (суддя Красноградського районного суду Харківської області, 29.10.2022)[7]; Анатолій Нагорний (голова Веселівського районного суду Запорізької області, загинув на фронті в листопаді 2023 р.)[8]. За даними Державної судової адміністрації, які в травні 2023 р. оприлюднив голова Ради суддів України, загинули семеро суддів і працівників апаратів судів, ще дев'ятеро зазнали поранень; у лавах ЗСУ тоді служили 54 судді[9]. Пам'ятаємо кожного.

REFERENCES

1. DSTU 3017:2015. Informatsiia ta dokumentatsiia. Vydannia. Osnovni vydy. Terminy ta vyznachennia poniat [Information and Documenta-

tion. Publications. Main Types. Terms and Definitions]. [Chynnyi vid 2016-07-01]. Vyd. ofits. Pp. 4.14.2.2, 4.14.2.7. Referaty prats, opryliudnenykh ranishe, podano iz zaznachenniam imeni avtora ta dzherela zapozychennia vidpovidno do p. 1 ch. 2 st. 22 Zakonu Ukrainy "Pro avtorske pravo i sumizhni prava" vid 01.12.2022 № 2811-IX; akty orhaniv derzhavnoi vlady ta ofitsiini dokumenty sudovoho kharakteru ne okhoroniaiutsia avtorskym pravom (p. 3 ch. 1 st. 8 tsoho Zakonu). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. A Review of the FBI's Handling of the Brandon Mayfield Case (Chapter 1). U.S. Department of Justice, Office of the Inspector General, March 2006. URL: https://oig.justice.gov/sites/default/files/legacy/special/s0601/Chapter1.pdf (data zvernennia: 04.11.2026).

3. HRMMU/OHCHR, "Ukraine: Protection of civilians in armed conflict — June 2024 update" (opubl. 10.07.2024). URL: https://ukraine.un.org/sites/default/files/2024-07/Ukraine%20-%20protection%20of%20civilians%20in%20armed%20conflict%20%28June%202024%29_ENG.pdf (data zvernennia: 04.11.2026).

4. DSNS Ukrainy. Pozhezhna tekhnika DSNS bilia hipermarketu "Epitsentr K" u Kharkovi, okhoplenoho pozhezheiu pislia rosiiskoho aviaudaru 25 travnia 2024 r [Fire Engines of the State Emergency Service Near the Epicentr K Hypermarket in Kharkiv, Set on Fire by a Russian Air Strike on 25 May 2024] : fotohrafiia (litsenziia CC BY 4.0). Wikimedia Commons. URL: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Epicentr_store_in_Kharkiv_after_Russian_attack,_2024-05-25_(01)_01.jpg (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

5. Suddiu z Chernihova vbyly pry sprobi evakuatsii [Judge from Chernihiv Killed While Trying to Evacuate]. Sudovyi reporter : vebsait. 2022. 4 berez. URL: https://sudreporter.org/suddyu-z-chernigova-vbyly-pry-sprobi-evakuacziyi/ (data zvernennia: 05.11.2026). [in Ukrainian].

6. Kharechko L. K. Moi virshi — tse kryk dushi [My Poems Are the Cry of the Soul] : zbirnyk poezii / Liubov Kharechko. Chernihiv : [s. n.], 2026. 56 s. : il., fot. DOI: https://doi.org/10.53672/ej.6.2026.01. URL: https://expertize-

journal.org.ua/books/19828-kharechko-moi-virshi-tse-kryk-dushi (data zvernennia: 05.11.2026). [in Ukrainian].

7. Spivchuttia [Condolences] : [u zviazku iz zahybelliu suddi Krasnohradskoho raionnoho sudu Kharkivskoi oblasti D. S. Konstantynova]. Sudova vlada Ukrainy : ofitsiinyi vebportal. 2022. 30 zhovt. URL: https://court.gov.ua/archive/1339620/ (data zvernennia: 05.11.2026). [in Ukrainian].

8. Zakhyshchaiuchy Ukrainu, zahynuv holova Veselivskoho raionnoho sudu Zaporizkoi oblasti Anatolii Nahornyi [Anatolii Nahornyi, Head of the Vesele District Court of Zaporizhzhia Region, Killed Defending Ukraine]. Rada suddiv Ukrainy : ofitsiinyi vebsait. 2023. 26 lystop. URL: https://rsu.gov.ua/ua/news/zahisauci-ukrainu-zaginuv-golova-veselivskogo-rajonnogo-sudu-zaporizkoi-oblasti-anatolij-nagornij (data zvernennia: 05.11.2026). [in Ukrainian].

9. Holova RSU — pro robotu sudiv pid chas viiny, konkurs do VKKS, spravy shchodo voiennykh zlochyniv ta suddiv na fronti [Head of the Council of Judges of Ukraine on the Work of Courts in Wartime, the Competition to the HQCJ, War Crimes Cases and Judges at the Front]. Sudova vlada Ukrainy : ofitsiinyi vebportal. 2023. 8 trav. URL: https://court.gov.ua/press/news/1419134 (data zvernennia: 05.11.2026). [in Ukrainian].

Розділ 1. Наукові публікації (статті, реферати статей)

Позначки: «Анотація» — оригінальний матеріал, уперше оприлюднений у журналі; «Реферат» — виклад праці або офіційного документа, уперше оприлюднених в іншому виданні чи на іншому ресурсі; під кожним рефератом наведено відомості про першу публікацію. До наукових публікацій подано розширену анотацію українською мовою з ключовими словами та англомовну анотацію (Abstract, Keywords); наявний DOI зазначено біля відомостей про оприлюднення. Цифри у квадратних дужках відсилають до списку References після кожної публікації: описи за ДСТУ 8302:2015, українські й російські назви подано латиницею (транслітерація за постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2010 № 55), їхній переклад англійською — у квадратних дужках.

Читачеві. За кожною публікацією цього номера стоять реальні справи: кримінальні провадження, сімейні спори, позови про відшкодування моральної шкоди, перевірки із застосуванням поліграфа. Анотація допоможе швидко зорієнтуватися, а повний текст за посиланням відкриє методики, аргументи сторін і правові позиції Верховного Суду, які можуть знадобитися у вашій наступній справі. Читайте, порівнюйте з власною практикою і діліться знайденим з колегами.

1.1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ

Математичні методи визначення ефективності спілкування з метою реклами вирішення спорів за допомогою поліграфа[1]

Хлонь О. М.

Оригінальна публікація · оприлюднено 11.06.2025

Анотація. Попит на послуги поліграфа в юридичній, корпоративній і приватній сферах зростає, однак їх просування ускладнюють стереотипи щодо «детектора брехні» та потреба пояснювати технічні аспекти зрозумілою мовою. Хлонь О. М. ставить за мету проаналізувати математичні методи оцінювання ефективності рекламного спілкування в кампаніях, що просувають поліграф як інструмент вирішення спорів, і сформулювати рекомендації щодо їх результативності. Теоретичну основу становлять теорія інформації К. Шеннона і У. Уівера, праці Ф. Котлера та К. Келлер з маркетингового менеджменту, огляд застосування машинного навчання в рекламі В. Труонга і В. Хоанга, дослідження А. Врія про виявлення неправди та посібник Г. Георгієва зі статистичних методів A/B-тестування. Автор зіставляє онлайн- і офлайн-канали. Соціальні мережі (LinkedIn, Facebook, Instagram) і таргетована реклама дають широке охоплення, персоналізацію та точну аналітику (CTR, CR, витрати), але потерпають від інформаційного шуму й недовіри. Друковані видання, телебачення, радіо, семінари і конференції сприймаються як авторитетніші, забезпечують прямий контакт і локальне охоплення, проте дорожчі й гірше піддаються кількісному аналізу. Канали порівняно за пропускною здатністю в термінах теорії інформації, а кодування повідомлення розглянуто як усунення надлишковості: прості слова («поліграф» замість «детектор брехні»), структурований текст, діаграми та відео, повторення ключової ідеї. Для оцінювання результатів запропоновано A/B-тестування альтернативних слоганів, метрики CTR, CR і ROI, регресійний (зокрема логістичний) та кореляційний аналіз, теорію корисності для зважування критеріїв точності, конфіденційності й вартості, кластеризацію аудиторії, дерева рішень і нейронні мережі. На думку автора, інтеграція цих моделей у стратегічне планування кампаній, поєднання онлайн-охоплення з офлайн-довірою і сегментоване звернення (точність для юридичних фірм, конфіденційність для приватних клієнтів) підвищують результативність реклами. Стаття має теоретико-прикладний характер і

не спирається на власні емпіричні дані; її положення можуть використати поліграфологи, судові експерти та організації, що надають послуги психофізіологічних досліджень.

Ключові слова: реклама, поліграф, ефективність комунікації, математичні методи, статистичний аналіз, теорія інформації, A/B-тестування, ROI, сегментація аудиторії, машинне навчання, теорія корисності.

Mathematical Methods for Assessing the Effectiveness of Advertising Communication in Promoting Polygraph-Based Dispute Resolution

Khlon O. M.

Abstract. Demand for polygraph services in legal, corporate and private settings is growing, yet their promotion is hampered by 'lie detector' stereotypes and by the difficulty of explaining technical procedures in plain language. Khlon O. M. examines which mathematical methods can measure how effectively advertising communication promotes the polygraph as a dispute-resolution tool and how campaigns can be improved on that basis. The paper draws on Shannon and Weaver's information theory, Kotler and Keller's marketing management, a review of machine learning in computational advertising, Vrij's work on detecting deceit and Georgiev's guide to online A/B testing. Online channels (LinkedIn, Facebook, Instagram, targeted ads) offer broad reach, personalisation and detailed analytics such as click-through and conversion rates, but suffer from information noise and distrust. Offline channels (print, television, radio, seminars) are perceived as more authoritative and allow direct contact, though they are costlier and harder to quantify. Channel capacity and message coding are discussed in information-theory terms: simpler wording ('polygraph' rather than 'lie detector'), structured text, diagrams and repetition of the core idea reduce redundancy. For evaluation, the author proposes A/B testing of slogans, CTR, CR and ROI metrics, regression and correlation analysis, utility theory to weigh accuracy, confidentiality and cost, and clustering, decision trees and neural networks for audience segmentation. Combining online reach with offline trust and

building these models into campaign planning is argued to raise effectiveness. The paper is conceptual and reports no empirical data, but it gives practical guidance to polygraph examiners and providers of psychophysiological examinations.

Keywords: advertising, polygraph, communication effectiveness, mathematical methods, statistical analysis, information theory, A/B testing, return on investment, audience segmentation, machine learning, utility theory.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 11.06.2025.

REFERENCES

1. Khlon O. M. Matematychni metody vyznachennia efektyvnosti spilkuvannia z metoiu reklamy vyrishennia sporiv za dopomohoiu polihrafa [Mathematical Methods for Assessing the Effectiveness of Advertising Communication in Promoting Polygraph-Based Dispute Resolution]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2024. № 3 (56). URL: https://expertize-journal.org.ua/spetsialni-znannya/15584-khlon-o-m-matematichni-metodi-viznachennya-efektivnosti-spilkuvannya-z-metoyu-reklami-virishennya-sporiv-za-dopomogoyu-poligrafa (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

1.2. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІГРАФА

Відомі поліграфологи різних країн світу (Ізраїль): Морді Газіт (Mordecai Gazit) - один із засновників Асоціації поліграфологів Ізраїлю, колишній керівник лабораторії та школи підготовки поліграфологів при поліції Ізраїль[1]

Оригінальна публікація · оприлюднено 04.05.2024

Анотація. Біографічна довідка редакції входить до циклу публікацій журналу про відомих поліграфологів різних країн і присвячена ізраїльському фахівцеві Морді Газіту (Mordecai Gazit). Він є одним із засновників Асоціації ізраїльських поліграфологів (The

Israeli Polygraph Examiners Association, I.P.E.A) і очолював її з 2007 по 2009 рік. Морді Газіт здобув вищу психологічну освіту на факультеті психології Єврейського університету в Єрусалимі; його практичний досвід у сфері застосування поліграфа та юридичної психології становить близько 40 років. Раніше він був директором школи поліграфологів при поліції Ізраїлю й виконував обов'язки начальника лабораторії поліграфологічних досліджень ізраїльської поліції, а з 1980 року має статус свідка-експерта психолога в ізраїльських судах. Газіт заснував і очолює Gazit International Polygraph School та Gazit Polygraph & Diagnostic Sciences Institute, відділення якого працюють у Тель-Авіві, Єрусалимі, Хайфі та Беер-Шеві. Наведені відомості відтворюють професійний шлях фахівця від служби в поліцейській лабораторії та школі до приватної освітньої й експертної практики. Він є членом Американської асоціації поліграфологів (APA), а також Британської та Європейської асоціацій поліграфологів. Довідку подано в контексті міжнародних контактів журналу: нагадано, що 23 квітня 2024 року керівництво Міжнародного співтовариства поліграфологів (ISOPE, США) було запрошено до Києва як іноземних спікерів міжнародної наукової конференції «Політика та право в умовах дії воєнного стану: пошук рішень». Матеріал пов'язано з іншими публікаціями про ізраїльських поліграфологів: про Тувію Шурані, віце-президента ISOPE і члена редакційної колегії наукового журналу European Polygraph (Польща), та про Авіталя Гінтона, найстаршого поліграфолога Ізраїлю з 40-річним стажем практичної роботи. Довідка корисна поліграфологам, судовим експертам і викладачам, які вивчають ізраїльський досвід підготовки фахівців і процесуальний статус поліграфолога як свідка-експерта в суді.

Ключові слова: поліграфолог, Морді Газіт, Ізраїль, Асоціація ізраїльських поліграфологів, поліція Ізраїлю, підготовка поліграфологів, свідок-експерт, ISOPE, історія поліграфології.

Renowned Polygraph Examiners of the World (Israel): Mordecai Gazit, a Co-Founder of the Israeli Polygraph Examiners Association and Former

Head of the Israel Police Polygraph Laboratory and Examiner Training School

Abstract. This editorial biographical note belongs to the journal's series on renowned polygraph examiners of different countries and introduces the Israeli practitioner Mordecai Gazit. He co-founded the Israeli Polygraph Examiners Association (IPEA) and chaired it from 2007 to 2009. Gazit holds a higher education degree in psychology from the Faculty of Psychology of the Hebrew University of Jerusalem and has about 40 years of practical experience in polygraph testing and legal psychology. In the past he directed the polygraph examiner school of the Israel Police and acted as head of its polygraph laboratory; since 1980 he has been recognised as an expert witness in psychology by Israeli courts. He is the founder and director of the Gazit International Polygraph School and of the Gazit Polygraph & Diagnostic Sciences Institute, which has branches in Tel Aviv, Jerusalem, Haifa and Beersheba. He is a member of the American Polygraph Association as well as of the British and European polygraph associations. The note places this profile in the context of the journal's international contacts, recalling that on 23 April 2024 the leadership of the International Society of Polygraph Examiners (ISOPE, USA) was invited to Kyiv as foreign guest speakers at the international scientific conference 'Politics and Law under Martial Law: Searching for Solutions'. It also links to related profiles of Tuvia Shurany, vice-president of ISOPE and editorial board member of European Polygraph, and of Avital Ginton, Israel's most senior examiner. The note is useful for polygraph examiners, forensic experts and trainers studying the Israeli model of examiner education and the courtroom status of the polygraph expert.

Keywords: polygraph examiner, Mordecai Gazit, Israel, Israeli Polygraph Examiners Association, Israel Police, polygraph training, expert witness, ISOPE, history of polygraph testing.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 04.05.2024.

REFERENCES

1. Vidomi polihrafolohy riznykh krain svitu (Izrail): Mordi Hazit (Mordecai Gazit) - odyn iz zasnovnykiv Asotsiatsii polihrafolohiv Izrailiu, kolyshnii kerivnyk laboratorii ta shkoly pidhotovky polihrafolohiv pry politsii Izrail [Renowned Polygraph Examiners of the World (Israel): Mordecai Gazit, a Co-Founder of the Israeli Polygraph Examiners Association and Former Head of the Israel Police Polygraph Laboratory and Examiner Training School]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2024. № 3 (56). URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/12219-vidomi-poligrafologi-izrajilyu-mordi-gazit-mordecai-gazit-odin-iz-zasnovnikiv-asotsiatsiji-poligrafologiv-izrajilyu-kolishnij-kerivnik-laboratoriji-ta-shkoli-pidgotovki-poligrafologiv-pri-politsiji-izrajil (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

1.3. СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА

Суд може з’ясувати думку дитини в судовому засіданні в присутності психолога[1]

Оригінальна публікація · оприлюднено 02.05.2024

Анотація. Редакційна стаття розглядає процесуальні механізми, за допомогою яких суд у цивільних справах може з’ясувати думку дитини за участю психолога. Відправним пунктом є ч. 2 ст. 13 ЦПК України, що дозволяє суду з власної ініціативи збирати докази, коли це необхідно для захисту малолітніх чи неповнолітніх осіб, та ст. 232 ЦПК України про допит малолітніх і неповнолітніх свідків у присутності батьків, усиновлювачів, опікунів, піклувальників (якщо вони не заінтересовані у справі) або представників органів опіки та піклування і служби у справах дітей. Ці особи з дозволу суду можуть ставити свідкові запитання та висловлювати думку щодо його показань, а у виняткових випадках суд ухвалою може видалити учасника справи з зали на час допиту. Правову позицію Верховного Суду ілюструють дві постанови. У постанові від 5 вересня 2018 року у справі № 752/22028/16-ц про визначення міс-

ця проживання дітей думку двох малолітніх (2008 і 2010 років народження) про те, з ким із батьків вони бажають жити, було вислухано в судовому засіданні, зокрема в присутності психолога. Постанова від 18 березня 2019 року у справі № 215/4452/16-ц визнає, що опитування дитини в присутності психолога належно забезпечує встановлення її прихильності до одного з батьків разом з іншими даними про причини такої прихильності, чим реалізується принцип найкращих інтересів дитини. Окремо наведено п. 64 підрозділу 6 «Свідчення та заяви дітей» Керівних принципів Комітету міністрів Ради Європи щодо правосуддя, дружнього до дітей: опитування та збір заяв дітей мають, наскільки можливо, проводити кваліфіковані фахівці в найсприятливішому оточенні з урахуванням віку, зрілості й рівня розуміння дитини. Обов'язковість цих стандартів для України автори пов'язують із Законом від 31 жовтня 1995 року № 398/95-ВР про приєднання до Статуту Ради Європи. Редакція наголошує, що думка неповнолітнього — лише один із чинників рішення про місце проживання, а суд може врахувати її за результатами попереднього опитування психологом і органами опіки та безпосереднього заслуховування дитини. Наприкінці подано відомості про освіту й підвищення кваліфікації дитячого психолога Назарова О. А. Матеріал адресований суддям, адвокатам, батькам і психологам, які беруть участь у сімейних спорах.

Ключові слова: думка дитини, психолог у судовому засіданні, допит малолітнього свідка, Цивільний процесуальний кодекс України, визначення місця проживання дитини, Верховний Суд, найкращі інтереси дитини, правосуддя, дружнє до дітей, Рада Європи, дитячий психолог.

A Court May Ascertain a Child's Views at a Hearing in the Presence of a Psychologist

Abstract. Family disputes over where a child should live require courts to hear the child without causing harm, and the presence of a psychologist is one way to achieve this. This editorial article outlines the procedural tools available to Ukrainian civil courts. Article 13(2) of

the Civil Procedure Code of Ukraine allows a court to collect evidence on its own initiative when this is needed to protect minors, while Article 232 regulates the questioning of child witnesses in the presence of parents, adoptive parents, guardians or custodians who have no interest in the case, or of representatives of guardianship authorities and the children's service; these persons may, with the court's leave, put questions and comment on the testimony, and a party may exceptionally be removed from the courtroom during the questioning. Two Supreme Court rulings are discussed. In case No. 752/22028/16-ts (5 September 2018), concerning the residence of two young children born in 2008 and 2010, their views were heard at the hearing, including in the presence of a psychologist. In case No. 215/4452/16-ts (18 March 2019), the Court held that interviewing a child in the presence of a psychologist properly establishes the child's attachment to one parent, together with the reasons for it, and thus serves the child's best interests. The article also cites paragraph 64 of the Council of Europe Guidelines on child-friendly justice, under which interviews of children should, as far as possible, be conducted by trained professionals in a supportive setting. A child's view is treated as only one factor in the decision. The text closes with information on the qualifications of child psychologist O. A. Nazarov.

Keywords: child's views, psychologist, child witness, Civil Procedure Code of Ukraine, child's place of residence, Supreme Court of Ukraine, best interests of the child, child-friendly justice, Council of Europe, child psychologist.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 02.05.2024.

REFERENCES

1. Sud mozhe ziasuvaty dumku dytyny v sudovomu zasidanni v prysutnosti psykholoha [A Court May Ascertain a Child's Views at a Hearing in the Presence of a Psychologist]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2024. № 3 (56). URL: https://expertize-journal.org.ua/opros-rebenka-v-sude/12202-

sud-mozhe-z-yasuvannya-dumku-ditini-v-sudovomu-zasidanni-v-prisutnosti-psikhologa (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Опитування дітей для суду з метою отримання інформації та доказів по справі проводиться спеціально навченим фахівцем (дитячим психологом) в Київському кабінеті психологічної діагностики та допомоги[1]

Оригінальна публікація · оприлюднено 02.05.2024

Анотація. Матеріал редакції обґрунтовує, чому опитування дитини для потреб суду має проводити спеціально навчений фахівець, і показує, як цю вимогу втілено на практиці. Нормативну основу становить підрозділ 6 «Свідчення та заяви дітей» Керівних принципів Комітету міністрів Ради Європи щодо правосуддя, дружнього до дітей: за п. 64 опитування та збір заяв дітей мають, наскільки можливо, проводити кваліфіковані фахівці, а свідчення дитина повинна давати в найсприятливішому оточенні з урахуванням віку, зрілості, рівня розуміння та можливих труднощів. Застосовність цих стандартів пов'язано з членством України в Раді Європи (Закон від 31 жовтня 1995 року № 398/95-ВР). Національне законодавство представлено ст. 171 Сімейного кодексу України, яка гарантує дитині право бути вислуханою батьками, іншими членами сім'ї та посадовими особами з питань, що її стосуються, зокрема в спорах про виховання, місце проживання, позбавлення чи поновлення батьківських прав і управління її майном, а також ст. 45 ЦПК України, що надає малолітній або неповнолітній особі право висловлювати думку безпосередньо чи через представника або законного представника й отримувати допомогу в її висловленні. Одним зі способів реалізації цього права названо залучення психолога, який опитує дитину та складає довідку (звіт) про результати опитування. Далі описано Київський кабінет психологічної діагностики та допомоги, створений на базі робочого місця атестованого Мін'юстом судового експерта-психолога: манежі, дитяче ліжечко, пеленальний столик, столик-пісочниця, відеоспостере-

ження з можливістю дистанційно стежити за поведінкою дитини із сусідньої кімнати, щоб уникнути психотравмувальних ситуацій, психодіагностичні методики для дітей різного віку. Кабінет очолює канд. психол. наук, доцент, дитячий психолог і судовий експерт Назаров О. А.; наведено відомості про його освіту, психологічну практику з 1999 року та річне підвищення кваліфікації в галузі дитячої психології (травень 2022 — квітень 2023 р., 18 напрямів, понад 42 академічні години). Матеріал має інформаційно-практичний характер і стане в пригоді адвокатам, батькам, суддям та органам опіки, які організовують вислуховування дитини в сімейних спорах.

Ключові слова: опитування дитини, право дитини бути вислуханою, дитячий психолог, правосуддя, дружнє до дітей, Керівні принципи Комітету міністрів Ради Європи, Сімейний кодекс України, стаття 45 ЦПК України, довідка психолога, психологічна діагностика дітей.

Interviews of Children for Court Proceedings Aimed at Obtaining Information and Evidence Are Conducted by a Specially Trained Professional (Child Psychologist) at the Kyiv Office of Psychological Diagnostics and Assistance

Abstract. Hearing a child in family proceedings is a legal obligation, yet a poorly conducted interview may distort the child's account or cause distress. This editorial piece explains why interviews of children for court purposes should be carried out by a specially trained professional and describes how this requirement is met in practice. The international basis is Section 6 ('Evidence and statements by children') of the Guidelines of the Committee of Ministers of the Council of Europe on child-friendly justice: under paragraph 64, interviews of and statements from children should, as far as possible, be taken by trained professionals in the most favourable settings, taking into account age, maturity, level of understanding and any communication difficulties. Their relevance for Ukraine is linked to the country's accession to the Statute of the Council of Europe in 1995. At national level, Article 171 of

the Family Code of Ukraine guarantees the child's right to be heard in disputes over upbringing, residence, deprivation or restoration of parental rights and management of the child's property, and Article 45 of the Civil Procedure Code allows a minor to express views directly or through a representative and to receive assistance in doing so. Engaging a psychologist who interviews the child and prepares a report on the results is presented as one way to give effect to this right. The article then describes the Kyiv Office of Psychological Diagnostics and Assistance, set up at the workplace of a certified forensic psychologist and equipped with play areas, video monitoring from an adjacent room and age-appropriate psychodiagnostic tools, and outlines the training of its head, O. A. Nazarov, in child psychology.

Keywords: child interview, child's right to be heard, child psychologist, child-friendly justice, Council of Europe Guidelines, Family Code of Ukraine, Civil Procedure Code of Ukraine, psychologist's report, psychological assessment of children.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 02.05.2024.

REFERENCES

1. Opytuvannia ditei dlia sudu z metoiu otrymannia informatsii ta dokaziv po spravi provodytsia spetsialno navchenym fakhivtsem (dytiachym psykholohom) v Kyivskomu kabineti psykholohichnoi diahnostyky ta dopomohy [Interviews of Children for Court Proceedings Aimed at Obtaining Information and Evidence Are Conducted by a Specially Trained Professional (Child Psychologist) at the Kyiv Office of Psychological Diagnostics and Assistance]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2024. № 3 (56). URL: https://expertize-journal.org.ua/opros-rebenka-v-sude/12203-opituvannya-ditej-z-metoyu-otrimannya-informatsiji-ta-dokaziv-po-spravi-provoditsya-spetsialno-navchenim-fakhivtsem-dityachim-psikhologom-v-kijivskomu-kabineti-psikhologichnoji-diagnostiki-ta-dopomogi (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

1.4. СУДОВА ПРАКТИКА

Про особливості судових експертиз та експертних досліджень - розповідає Міністерство юстиції України[1]

Міністерство юстиції України.

Реферат офіційного документа · оприлюднено 03.05.2024

Реферат. Роз'яснення Міністерства юстиції України, поширене через вебпортал «Судова влада України» (інформація станом на 3 травня 2024 року), систематизує організаційно-правові засади судово-експертної діяльності та порядок звернення до експертних установ. Відповідно до Закону України «Про судову експертизу» від 25.02.1994 № 4038-XII її здійснюють державні спеціалізовані установи та їхні територіальні філії, експертні установи комунальної власності, а також судові експерти, які не є працівниками цих установ, та інші фахівці. До державних спеціалізованих установ належать науково-дослідні установи судових експертиз Мін'юсту, установи МОЗ (зокрема судово-медичні й судово-психіатричні) та експертні служби МВС, Міноборони, СБУ і Держприкордонслужби; криміналістичні, судово-медичні та судово-психіатричні експертизи проводять виключно вони. Названо шість науково-дослідних установ Мін'юсту: Київський, Одеський, Львівський і Дніпропетровський НДІСЕ, ННЦ «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» та Науково-дослідний центр судової експертизи у сфері інформаційних технологій та інтелектуальної власності. Подано розгорнутий перелік видів і підвидів експертиз: криміналістичні, інженерно-технічні, економічні, товарознавчі, у сфері інтелектуальної власності, а також психологічна, мистецтвознавча, екологічна, військова, судово-ветеринарна, гемологічна й історико-археологічна. Окремо йдеться про фіксацію збитків, завданих майну внаслідок російської агресії: дослідження нерухомості й будівельних конструкцій, обставин пожеж, оцінка земельних ділянок і шкоди ґрунтовому покриву, визначення вартості машин,

товарів і колісних транспортних засобів. Розмежовано судову експертизу, підставою якої є судове рішення, рішення органу досудового розслідування або договір (ст. 7-1 Закону), та експертне дослідження на договірних засадах (п. 1.3 Інструкції, затвердженої наказом Мін'юсту від 08.10.1998 № 53/5). Підкреслено право учасників цивільного, господарського й адміністративного процесу самостійно замовити експертизу, а сторони захисту за ст. 243 КПК України — залучати експерта на договірних умовах, зокрема для обов'язкової експертизи. Описано вимоги до письмового звернення, граничний строк проведення експертизи (90 календарних днів) і порядок його продовження, коли в експерта понад десять експертиз. Матеріал корисний адвокатам, слідчим, судам і замовникам експертиз.

Ключові слова: судово-експертна діяльність, Закон України «Про судову експертизу», державні спеціалізовані установи, науково-дослідні установи судових експертиз, Міністерство юстиції України, види судових експертиз, експертне дослідження, строк проведення експертизи, збитки від російської агресії, сторона захисту, психологічна експертиза.

On the Specifics of Forensic Examinations and Expert Studies: Clarification by the Ministry of Justice of Ukraine

Ministerstvo yustytsii Ukrainy.

Abstract. Parties, lawyers and investigators often need practical guidance on who may conduct forensic examinations in Ukraine and how to commission them. This clarification by the Ministry of Justice of Ukraine, disseminated via the 'Judiciary of Ukraine' web portal (information as of 3 May 2024), summarises the institutional and procedural framework. Under the Law of Ukraine 'On Forensic Examination' of 25 February 1994, forensic activity is carried out by state specialised institutions and their branches, municipal expert institutions, independent forensic experts and other specialists; criminalistic, forensic medical and forensic psychiatric examinations are reserved for state institutions of the Ministry of Justice, the Ministry of Health, the Min-

istry of Internal Affairs, the Ministry of Defence, the Security Service and the State Border Guard Service. The six research institutes of the Ministry of Justice are listed, followed by a detailed catalogue of examination types, from criminalistic, engineering, economic and commodity examinations to intellectual property, psychological, art, environmental, military, veterinary, gemological and historical-archaeological ones. Particular attention is paid to documenting property damage caused by russian aggression through construction, fire, land and vehicle valuation studies. The document distinguishes a forensic examination, based on a court or investigative decision or on a contract, from an expert study conducted under a contract, notes that parties in civil, commercial and administrative cases may commission an expert opinion themselves and that the defence may engage an expert under Article 243 of the Criminal Procedure Code. It also sets out the content of a written request and the 90-day time limit, extendable when an expert has more than ten pending cases.

Keywords: forensic examination, forensic expert activity, Ministry of Justice of Ukraine, state specialised institutions, forensic research institutes, types of forensic examination, expert study, time limits, war damage assessment, defence counsel, psychological examination.

Першоджерело: Про особливості судових експертиз та експертних досліджень / М-во юстиції України. Судова влада України : вебпортал. Інформація станом на 03.05.2024. Реферат оприлюднено в журналі 03.05.2024.

REFERENCES

1. Ministerstvo yustytsii Ukrainy. Pro osoblyvosti sudovykh ekspertyz ta ekspertnykh doslidzhen - rozpovidaie Ministerstvo yustytsii Ukrainy [On the Specifics of Forensic Examinations and Expert Studies: Clarification by the Ministry of Justice of Ukraine] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2024. № 3 (56). URL: https://expertize-journal.org.ua/zovnishni-novyny/12207-pro-osoblivosti-sudovih-ekspertiz-ta-ekspertnih-

doslidzhen---rozpovidaye-ministerstvo-yusticiyi-ukrayini (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

12 травня 2024 була зірвана робота секції з теоретичних, загально-методичних, процесуальних та організаційних питань судової експертизи Науково-консультативної та методичної ради при Мін'юсті України через відсутність електроенергії в КНДІСЕ[1]

Міністерство юстиції України.

Інформаційний матеріал · оприлюднено 13.06.2024

Анотація. Редакційне повідомлення про те, що 12 травня 2024 року засідання секції з теоретичних, загально-методичних, процесуальних та організаційних питань судової експертизи Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України не відбулося через відсутність електроенергії в Київському науково-дослідному інституті судових експертиз, який забезпечує роботу секції. Зазначено, що такий випадок стався вперше, нові посилання для участі членам секції не надали, дату наступного засідання не повідомлено, а до роботи не зміг долучитися член секції канд. психол. наук, доцент Назаров О. А. Порушено питання готовності державних експертних установ до відключень світла; наведено посилання на протоколи весняних і осінніх засідань секцій НКМР.

Ключові слова: Науково-консультативна та методична рада, секція НКМР, КНДІСЕ, Міністерство юстиції України, відключення електроенергії, судова експертиза.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 13.06.2024.

REFERENCES

1. Ministerstvo yustytsii Ukrainy. 12 travnia 2024 bula zirvana robota sektsii z teoretychnykh, zahalno-metodychnykh, protsesualnykh ta orhanizatsiinykh pytan sudovoi ekspertyzy Naukovo-konsultatyvnoi ta metodychnoi rady pry Miniusti Ukrainy cherez vidcutnist elektroenerhii v KNDISE

[On 12 May 2024, the Work of the Section on Theoretical, General Methodological, Procedural and Organisational Issues of Forensic Examination of the Scientific Advisory and Methodological Council at the Ministry of Justice of Ukraine Was Disrupted Due to a Power Outage at the Kyiv Research Institute of Forensic Examinations]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2024. № 3 (56). URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/12584-12-travnya-2024-roku-bula-zirvana-robota-sektsiji-z-teoretichnikh-zagalno-metodichnikh-protsesualnikh-ta-organizatsijnikh-pitan-sudovoji-ekspertizi-naukovo-konsultativnoji-ta-metodichnoji-radi-z-problem-sudovoji-ekspertizi-pri-ministerstvi-yustitsiji-ukrajini-cherez-vidsutnist-elektroenergiji-v-kndise (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Розділ 2. Новини журналу

02.05.2024

З'ясування думки дитини в судовому засіданні в присутності психолога[1]

Матеріал розглядає правові підстави з'ясування думки дитини в цивільному процесі за участю психолога. Наведено ч. 2 ст. 13 і ст. 232 ЦПК України про допит малолітніх і неповнолітніх свідків, а також постанови Верховного Суду від 5 вересня 2018 року (№ 752/22028/16-ц) і 18 березня 2019 року (№ 215/4452/16-ц): опитування дитини в присутності психолога допомагає встановити її прихильність до одного з батьків з огляду на найкращі інтереси дитини. Згадано п. 64 Керівних принципів Комітету міністрів Ради Європи щодо правосуддя, дружнього до дітей.

02.05.2024

Опитування дітей для суду в судових справах з метою отримання інформації та доказів по справі проводиться спеціально навченим фахівцем (дитячим психологом) в Київському кабінеті психологічної діагностики та допомоги[2]

У Київському кабінеті психологічної діагностики та допомоги опитування дітей для судових справ проводить дитячий психолог. Правовою основою названо п. 64 Керівних принципів Комітету міністрів Ради Європи щодо правосуддя, дружнього до дітей, ст. 171 Сімейного кодексу України та ст. 45 ЦПК України; результати оформлюють довідкою (звітом) психолога. Описано обладнання кабінету: манежі, столик-пісочниця, відеоспостереження для дистанційного нагляду за дитиною із сусідньої кімнати, психодіагностичні методики. Керівник кабінету О. А. Назаров у 2022–2023 роках підвищив кваліфікацію з дитячої психології.

03.05.2024

Використання поліграфа в цивільному процесі: за введення суду в оману щодо фактичних обставин справи винні особи несуть відповідальність, встановлену законом (ч. 4 ст. 43 ЦПК)[3]

Матеріал пояснює можливості судово-психологічної експертизи з використанням поліграфа в цивільному процесі з огляду на ч. 4 ст. 43 ЦПК України про відповідальність за введення суду в оману. З посиланням на наказ Мін'юсту № 1350/5 від 27.07.2015 перелічено види орієнтувальної інформації, наголошено на письмовій згоді особи, запропоновано експертне питання й уточнювальний пункт до постанови (запиту) про призначення експертизи. Описано класичні поліграфи та EyeDetect, їхній правовий статус (не медичні вироби і не засоби вимірювальної техніки). Питання про перевірку показань із російської методики визнано невідповідними українським кодексам.

24.05.2024

Київським кабінетом психологічної діагностики та допомоги проводиться вимірювання індивідуального часу реакції водія в умовах ДТП, обставини якої розслідуються в рамках справи[4]

Київський кабінет психологічної діагностики та допомоги повідомляє про вимірювання індивідуального часу реакції водія для справ про ДТП. Реактометр апаратного комплексу фіксує просту й складну сенсомоторну реакцію на світлові та звукові сигнали, а результати множать на табличні коефіцієнти дорожніх ситуацій. Наведено нормативні значення (0,8 с; 0,4–0,6 с; 2 с) і розрахунок шляху, який автомобіль проходить за 2 с реакції на швидкості 30–90 км/год: від 16,7 до 50 м. Запропоновано п'ять експертних питань і згадано опитування юристів щодо потреби в таких дослідженнях.

27.05.2024

Діагностика ситуаційного часу реакції водія з використанням апаратного психофізіологічного комплексу[5]

Київський кабінет психологічної діагностики та допомоги пропонує діагностику ситуаційного часу реакції водія на апаратному психофізіологічному комплексі. За текстом, середній час простої реакції водія становить 0,4–0,6 с, складної 0,6–1,2 с, і він змінюється з досвідом та тренуванням. Наведено п'ять питань, які можна поставити фахівцеві: про час простої та складної реакції, його відповідність табличним значенням для дорожньо-транспортної ситуації, вплив індивідуально-психологічних особливостей і умов ДТС. Згадано діагностику емоційної стійкості та послугу журналу «Консультація».

13.06.2024

До складу редакційної колегії наукового журналу включено українського науковця - кандидата психологічних наук, доцента Хлонь Олександра Михайловича. Вітаємо![6]

11 червня 2024 року до редакційної колегії журналу увійшов кандидат психологічних наук (2011), доцент (2020) Олександр Михайлович Хлонь, з 2023 року доцент кафедри філософії та психології Київського університету інтелектуальної власності та права НУ «Одеська юридична академія». Він викладав у НАВС, МАУП, КНТЕУ, УДУ імені Михайла Драгоманова, є членом Української асоціації організаційних психологів і психологів праці. Наукові інтереси: психологія юридичної діяльності, мотивація правоохоронців, поведінка в умовах ризику, професійна деформація. Додано перелік його праць.

REFERENCES

1. Ziasuvannia dumky dytyny v sudovomu zasidanni v prysutnosti psykholoha [Ascertaining the Child's Opinion in a Court Hearing in the Presence of a Psychologist]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2024. 2 trav. URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/12201-z-yasuvannya-dumki-ditini-v-sudovomu-zasidanni-v-prisutnosti-psikhologa (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Opytuvannia ditei dlia sudu v sudovykh spravakh z metoiu otrymannia informatsii ta dokaziv po spravi provodytsia spetsialno navchenym

fakhivtsem (dytiachym psykholohom) v Kyivskomu kabineti psykholohichnoi diahnostyky ta dopomohy [Interviews of Children for Court Cases to Obtain Information and Evidence Are Conducted by a Specially Trained Specialist (Child Psychologist) at the Kyiv Office of Psychological Diagnostics and Assistance]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2024. 2 trav. URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/12200-opituvannya-ditej-z-metoyu-otrimannya-informatsiji-ta-dokaziv-po-spravi-provoditsya-spetsialno-navchenim-fakhivtsem-dityachim-psikhologom-v-kijivskomu-kabineti-psikhologichnoji-diagnostiki-ta-dopomogi (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. Vykorystannia polihrafa v tsyvilnomu protsesi: za vvedennia sudu v omanu shchodo faktychnykh obstavyn spravy vynni osoby nesut vidpovidalnist, vstanovlenu zakonom (ch. 4 st. 43 TSPK) [Use of the Polygraph in Civil Proceedings: Persons Guilty of Misleading the Court as to the Factual Circumstances of the Case Bear Liability Established by Law (Part 4 of Article 43 of the Civil Procedure Code)]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2024. 3 trav. URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/12208-vikoristannya-poligrafa-v-tsivilnomu-protsesi-za-vvedennya-sudu-v-omanu-shchodo-faktichnikh-obstavin-spravi-vinni-osobi-nesut-vidpovidalnist-vstanovlenu-zakonom-ch-4-st-43-tspk (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

4. Kyivskym kabinetom psykholohichnoi diahnostyky ta dopomohy provodytsia vymiriuvannia indyvidualnoho chasu reaktsii vodiia v umovakh DTP, obstavyny yakoi rozsliduiutsia v ramkakh spravy [The Kyiv Office of Psychological Diagnostics and Assistance Measures a Driver's Individual Reaction Time in the Conditions of a Road Traffic Accident Investigated Within a Case]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2024. 24 trav. URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/12401-kijivskim-kabinetom-psikhologichnoji-diagnostiki-ta-dopomogi-provoditsya-vimiryuvannya-in-

dividualnogo-chasu-reaktsiji-vodiya-v-umovakh-dtp-yake-e-vazhlivim-u-spravi (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

5. Diahnostyka sytuatsiinoho chasu reaktsii vodiia z vykorystanniam aparatnoho psykhofiziolohichnoho kompleksu [Diagnosing a Driver's Situational Reaction Time Using a Hardware Psychophysiological Complex]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2024. 27 trav. URL: https://expertize-journal.org.ua/vsi-ogoloshennya/12408-diagnostika-situatsijnogo-chasu-reaktsiji-vodiya-z-vikoristannya-aparatnogo-psikhofiziologichnogo-kompleksu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

6. Do skladu redaktsiinoi kolehii naukovoho zhurnalu vkliucheno ukrainskoho naukovtsia - kandydata psykholohichnykh nauk, dotsenta Khlon Oleksandra Mykhailovycha [Ukrainian Scholar Oleksandr Mykhailovych Khlon, Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor, Has Been Included in the Editorial Board of the Scientific Journal]. Vitaiemo! Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2024. 13 cherv. URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/12585-do-skladu-redaktsijnoji-kolegiji-naukovogo-zhurnalu-vklyucheno-ukrajinskogo-naukovtsya-kandidata-psikholo-gichnikh-nauk-dotsenta-khlon-oleksandra-mikhajlovicha-vitaemo (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

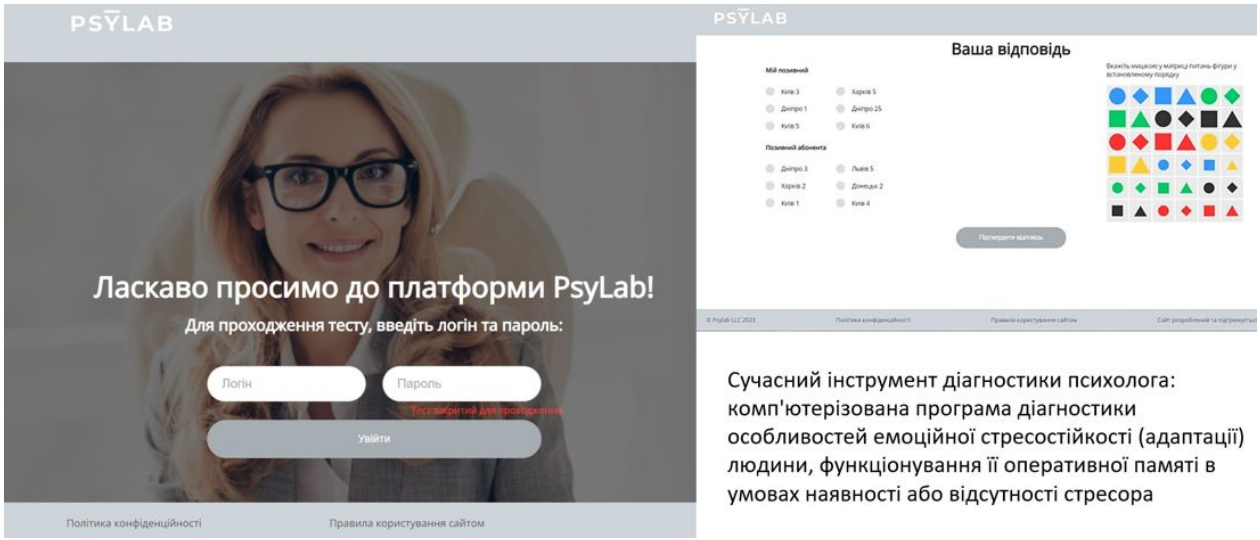
Розділ 3. Новини інженерної психології та психотехніки

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Онлайн-програма Psylab для діагностики емоційної стійкості

Psylab — онлайн-програма для комп'ютеризованої діагностики емоційної стійкості людини та роботи її оперативної пам'яті в умовах стресу. 2023 року правовласники запросили судових експертів-психологів і психологів до її пілотного дослідження.

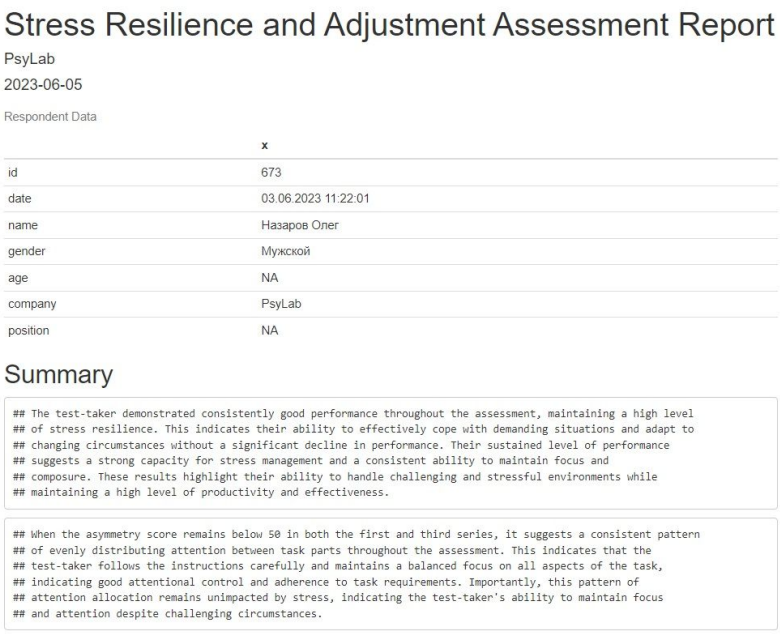
Методика ґрунтується на запатентованому в Україні 2010 року психодіагностичному способі прогнозування емоційної стійкості; її валідність і надійність перевіряли у 2006–2010 роках. Автори обґрунтували, що емоційну стійкість і вразливість можна діагностувати поза реальною професійною діяльністю — у лабораторній процесуальній моделі з використанням комп'ютера [1].

Вхід на платформу Psylab [1]

Тест має три серії по 20 запитань. На екрані — карта-схема з геометричними фігурами різної форми, розміру й кольору (шість рядків,

п’ять колонок). Досліджуваному усно ставлять запитання про розташування двох фігур, і він відповідає мишею, спершу знайшовши свій позивний і позивний умовного абонента. Програма вимірює латентний період, час пошуку позивних і фігур та кількість правильних відповідей. У другій серії несподівано згадують уже три фігури, що перевищує обсяг короткочасної пам’яті: за пробними дослідженнями, впоратися з цим здатні лише до 10 % досліджуваних. Так моделюється емоція неуспіху; третя серія повертає умови першої [1].

Stress Resilience and Adjustment Assessment Report

PsyLab

2023-06-05

Respondent Data

	x
id	673
date	03.06.2023 11:22:01
name	Назаров Олег
gender	Мужской
age	NA
company	PsyLab
position	NA

Summary

The test-taker demonstrated consistently good performance throughout the assessment, maintaining a high level
of stress resilience. This indicates their ability to effectively cope with demanding situations and adapt to
changing circumstances without a significant decline in performance. Their sustained level of performance
suggests a strong capacity for stress management and a consistent ability to maintain focus and
composure. These results highlight their ability to handle challenging and stressful environments while
maintaining a high level of productivity and effectiveness.

When the asymmetry score remains below 50 in both the first and third series, it suggests a consistent pattern
of evenly distributing attention between task parts throughout the assessment. This indicates that the
test-taker follows the instructions carefully and maintains a balanced focus on all aspects of the task,
indicating good attentional control and adherence to task requirements. Importantly, this pattern of
attention allocation remains unimpacted by stress, indicating the test-taker's ability to maintain focus
and attention despite challenging circumstances.

Фрагмент звіту про стресостійкість і адаптацію [1]

Методика може стати в пригоді, коли треба з’ясувати здатність зберігати рівновагу в екстремальних ситуаціях, схильність утрачати контроль під впливом емоцій, адаптаційні можливості, а також потребу в підтримці під час планування психологічної допомоги [1].

REFERENCES

1. Suchasnyi instrument diahnostyky psykholoha: kompiuteryzovana online prohrama diahnostyky osoblyvostei emotsiinoi stresostiikosti (adaptatsii) liudyny, funktsionuvannia yii operatyvnoi pamiati v umovakh naiavnosti abo vidsutnosti stresora. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2023. 7 cherv. URL: https://expertize-journal.org.ua/ustatkuvannya-dlya-

psikhologa/9182-suchasnij-instrument-diagnostiki-psikhologa-komp-yuter-izovana-online-programa-diagnostiki-osoblivostej-emotsijnoji-stresostijkosti-adaptatsiji-lyudini-funktsionuvannya-jiji-operativnoji-pam-yati-v-umovakh-nayavnosti-abo-vidsutnosti-stresora (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Читачі також шукають

- Реєстр методик проведення судових експертиз[1]
- Заява з показаннями свідка, засвідчена нотаріально: позиція Верховного Суду[2]
- 28 типових зразків заяв і клопотань до суду[3]
- Висновок експерта як доказ: правові позиції Верховного Суду[4]
- База правових позицій Верховного Суду[5]

СТАНЬТЕ АВТОРОМ ЖУРНАЛУ

Судова експертиза потребує дослідників, які не бояться складних запитань. Якщо ви науковець, судовий експерт, адвокат, психолог чи здобувач наукового ступеня, надсилайте свої статті до редакції: журнал публікує дослідження з юридичної психології, судово-психологічної експертизи, застосування поліграфа та спеціальних знань у юридичній практиці. Публікація безкоштовна, статтям редакція присвоює DOI, а читають їх ті, хто щодня працює в судах. Приєднуйтеся до спільноти судових експертів і дослідників: вимоги до статей і тез наведено далі.

QR-код відкриває цей номер на сайті; архів усіх номерів[6].

ПОТРІБЕН СУДОВИЙ ЕКСПЕРТ?

Якщо у справі, яку розглядає суд, виникли питання, що потребують спеціальних знань у галузі психології, зокрема щодо моральних страждань, психологічного стану учасника процесу, інтересів дитини чи психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа, зверніться до редакції. Допоможемо визначитися з видом експертизи, сформулювати питання експертові й знайти фахівця з належною кваліфікацією.

Запит — через форму «Консультація» на сайті журналу[7] або за телефоном +38 (093) 476-72-60.

REFERENCES

1. Reiestr metodyk provedennia sudovykh ekspertyz [Register of Methodologies for Conducting Forensic Examinations]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/reestr-metodik-sud-expertiz (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Zaiava z pokazanniamy svidka, zasvidchena notarialno: pozytsiia Verkhovnoho Sudu [A Witness Statement Certified by a Notary: The Position of the Supreme Court]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/5752-zayava-z-pokazannyami-svidka-pidpis-yakogo-zasvidchuetsya-notarialno-v-gpk-nadannya-pokazan-svidkiv-shlyakhom-posvidchennya-notariusom-ne-spriyae-vsebichnomu-zabezpechennyu-prava-uchasnikiv-spravi-staviti-pitannya-v-tsivilnomu-protsesi-pozitsiya-verkhovnogo-sudu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. 28 typovykh zrazkiv zaiav i klopotan do sudu [28 Model Templates of Applications and Motions to the Court]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/1076-zbirnik-zrazkiv-klopotan-pro-vidkladennya-rozglyadu-spravi-u-zv-

yazku-iz-vprovadzhennyam-karantinu-stanom-na-20-bereznya-2020-ta-ti-povi-zrazki-zayav-yaki-podayutsya-do-sudu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

4. Vysnovok eksperta yak dokaz: pravovi pozytsii Verkhovnoho Sudu [Expert Opinion as Evidence: Legal Positions of the Supreme Court]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/5121-pozitsiya-vs-visnovok-eksperta-ne-e-nalezhnim-ta-dopustimim-dokazom-yakshcho-u-nomu-ne-zaznacheno-shcho-ekspert-obiznanij-pro-kriminalnu-vidpovidalnist-za-zavidomo-nepravdivij-visovok-i-shcho-takij-visnovok-pidgotovleno-dlya-podannya-do-sudu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

5. Baza pravovykh pozytsii Verkhovnoho Sudu [Database of Legal Positions of the Supreme Court]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/baza-pravovykh-pozytsii-verkhovnoho-sudu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

6. Arkhiv nomeriv zhurnalu. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/nomera (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

7. Konsultatsiia: zapyt na provedennia sudovoi psykholohichnoi ekspertyzy, doslidzhennia [Consultation: Request for a Forensic Psychological Examination or Study]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/konsultacia (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Вимоги до статей і тез авторів

ЗАГАЛЬНІ УМОВИ

1. Редакція розміщує статті й тези авторів у мережі Інтернет на офіційному сайті видання. Статті й тези в журналі публікуються безкоштовно.
2. Приймаються статті (до 15 аркушів) і наукові тези доповідей (до 5 аркушів) з тематики журналу, що не публікувалися й не подавалися до друку раніше. Надсилаючи текст, автор, якщо інше не передбачено угодою з редакцією, передає журналу право на виняткову публікацію роботи на безстроковий термін і зберігає право використовувати її текст у подальших працях з посиланням на першу публікацію в журналі.
3. Автор відповідає за зміст роботи, достовірність фактичних даних, цитат, власних імен і географічних назв, а також за відсутність у матеріалі даних, що не підлягають відкритій публікації.
4. Редакція може здійснювати наукове й літературне редагування, за потреби — рецензування, і має право відхилити матеріал, що не відповідає вимогам або тематиці видання, містить плагіат чи поданий із порушенням строку. Виявлений плагіат є безумовною підставою для відхилення.
5. Протягом тижня після отримання статті (тез) редакція повідомляє автора електронною поштою про прийняття матеріалу до публікації.

ОФОРМЛЕННЯ ПУБЛІКАЦІЇ

1. Індекс УДК[1]; відомості про авторів: прізвище, ім’я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, країна (для іноземних авторів). Прізвище та ім’я латиницею подають за офіційними правилами транслітерації[2].
2. Назва публікації стисло відображає її зміст; анотацію подають після назви мовою публікації та українською мовою.
3. Файл Microsoft Word: шрифт Times New Roman, кегль 14, інтервал 1,5, абзацний відступ

1,25 см, береги — 2 см. Рядки: УДК; ім'я та прізвище автора (праворуч, напівжирним); установа, науковий ступінь, вчене звання, посада; назва великими літерами (посередині); анотації; текст.

4. Посилання в тексті — у квадратних дужках із номером джерела і сторінкою, напр. [1, с. 25]; список використаних джерел — наприкінці тексту за ДСТУ 8302:2015. Інтернет-посилання супроводжуються повними адресами URL.
5. Ілюстрації, графіки й таблиці розміщують безпосередньо в тексті там, де вони потрібні за змістом.
6. Структура статті: постановка проблеми та її актуальність; зв'язок із науковими й практичними завданнями; аналіз останніх досліджень; невиріщені частини проблеми; мета; виклад основного матеріалу; висновки й перспективи. Структура тез: актуальність, мета, матеріали й методи, результати, висновки, список літератури.

ПОРЯДОК ПОДАННЯ

Статтю (тези) надсилають з дотриманням термінів виходу номерів[3] на електронну пошту заступника головного редактора за напрямом: психологічні науки — д-р психол. наук, професор Євдокимова Н. О. (yevdokymova@ukr.net); юридичні науки — д-р юрид. наук, професор Кириченко О. А. (alankir23@ukr.net), або головному редактору канд. психол. наук, доценту, ветерану війни — учаснику бойових дій, суб'єкту ветеранського підприємництва Назарову О. А. (nazarovua@ukr.net). Назва файлу: «прізвище_стаття» або «прізвище_тези», напр. Шевченко_стаття. Студенти (курсанти, слухачі) додають скан рецензії наукового керівника. Отримання матеріалів редакція підтверджує.

Authors from abroad prepare the paper according to the publication requirements of their country, add a short abstract in Ukrainian and send a Microsoft Word file to nazarovua@ukr.net named "surname_article" or "surname_theses".

Персональні дані авторів використовуються лише для внутрішніх завдань видання й не передаються стороннім особам; надсилання матеріалів означає згоду автора

на їх обробку відповідно до Закону України «Про захист персональних даних». Повний текст вимог — на сайті журналу[4].

REFERENCES

1. Universalna desiatkova klasyfikatsiia (UDK) : onlain-dovidnyk. Teacode. URL: https://teacode.com/online/udc (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Pro vporiadkuvannia transliteratsii ukrainskoho alfavitu latynytseiu : postanova Kab. Ministriv Ukrainy vid 27.01.2010 № 55. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2010-%D0%BF (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. Terminy vykhodu nomeriv. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/termini-vikhodu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

4. Vymohy do oformlennia statei i tez [Requirements for Articles and Abstracts]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/vimogi-do-oformlennya (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Відомості про журнал

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Назва: реферативно-науковий журнал «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці» (*Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice*). Електронне (online) видання.

Ідентифікатори: ISSN 2521-1463 (Online); штриховий код EAN-13 для періодичних видань 9772521146000; державний український ідентифікатор медіа R40-05509; префікс DOI 10.53672 (Crossref), DOI журналу 10.53672/ej.

Засновник і видавець: кандидат психологічних наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва Назаров Олег Анатолійович. Внесений Державним комітетом телебачення і радіомовлення України до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції (свідоцтво серія ДК № 8355 від 09.06.2025; види діяльності: видавнича діяльність, розповсюдження видавничої продукції). Статус суб'єкта ветеранського підприємництва підтверджено витягом з Єдиного державного реєстру ветеранів війни від 31.10.2026 № 31102026-00003569 (Міністерство у справах ветеранів України)[3].

Видається за сприяння ТОВ «Київський міжнародний судово-експертний інститут психологічної експертизи і досліджень на поліграфі» (ТОВ «Інститут психологічної експертизи і поліграфа»); міжнародний ідентифікатор наукової організації ROR 02xc7et08[2].

Галузь: юридичні, психологічні науки. **Періодичність:** 1 раз на два місяці. **Мови видання:** українська, англійська.

Увага! Електронне видання не внесено до затвердженого Міністерством освіти і науки України переліку наукових фахових видань України.

ПРАВОВІ ПІДСТАВИ

Видання пройшло державну реєстрацію як онлайн-медіа та включене до Реєстру суб'єктів у сфері медіа відповідно до Закону України «Про медіа» (ідентифікатор медіа R40-05509). Види електронних видань, їхні вихідні відомості та правила їх розміщення визначає ДСТУ 7157:2010 «Інформація та документація. Електронні видання. Основні види та вихідні відомості»; на електронні видання поширюються також ДСТУ 3017:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять» і ДСТУ 4861:2007 «Інформація та документація. Видання. Вихідні відомості».

МЕТА, ГАЛУЗЬ І ПРОБЛЕМАТИКА

Журнал спрямований на втілення в Україні європейських практик наукової самоорганізації, згуртування вітчизняної професійної спільноти науковців, психологів, поліграфологів, правознавців і судових експертів навколо обговорення актуальних теоретико-прикладних проблем спеціальних знань, які застосовуються в юридичній діяльності, зокрема тих, що перебувають у стадії наукової розробки.

Видання присвячене питанням теорії і практики судово-психологічної експертизи, застосування поліграфа та інших спеціальних знань у юридичній діяльності, сучасному судочинстві, навчанні, тренінгу, формуванню професійно важливих якостей представників юридичних професій (експертів, слідчих, суддів, прокурорів, адвокатів, юристів). До журналу приймаються статті проблемного характеру з цивільного, адміністративного, кримінального, кримінального процесуального та інших галузей права, а також із судової психології та інших напрямів психологічної науки, пов'язаних із судово-психологічною експертизою, використанням поліграфа і спеціальних знань у юридичній практиці. Редакція запрошує до співпраці докторів і кандидатів наук, молодих учених, а також усіх, хто займається науково-практичною діяльністю з цієї проблематики.

The journal is devoted to topical issues of the theory and practice of forensic psychological examination,

the use of the polygraph and other special knowledge in legal activities, modern legal proceedings, education and training of representatives of legal professions (experts, investigators, judges, prosecutors, attorneys, lawyers).

СТРУКТУРА ВИДАННЯ (ЗА ПОЛОЖЕННЯМ ПРО ЖУРНАЛ)

- Реферати, анотації та бібліографічні описи щодо застосування спеціальних знань: новини науки та прикладної діяльності; міжнародний досвід і співробітництво.
- Наукові публікації (статті): теорія та історія застосування спеціальних знань; судово-психологічна експертиза: методичні підходи до вирішення завдань; проблемні аспекти застосування поліграфа; правове та науково-прикладне забезпечення професійної діяльності; точка зору фахівця; юридична практика; інновації наукової школи юриспруденції професора Аланкіра; сторінка вченого.

ПОЛІТИКА ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ

Видання практикує політику негайного відкритого доступу до опублікованого змісту, підтримуючи принципи вільного поширення наукової інформації та глобального обміну знаннями задля загального суспільного прогресу.

This publication practices a policy of immediate open access to published content, upholding the principles of the free flow of scientific information and the global exchange of knowledge.

ІСТОРІЯ ВИДАННЯ

Журнал створено у травні 2016 р. кандидатом психологічних наук, доцентом, експертом-поліграфологом, правознавцем О. А. Назаровим з метою популяризації можливостей судово-психологічної експертизи, застосування поліграфа як ефективних інструментів сучасної психологічної науки у вирішенні найвідповідальніших правових проблем і ситуацій, а також використання інших напрямів спеціальних знань у юридичній практиці (економічних, товарознавчих, медичних, військових, криміналістичних тощо). Редакційну колегію сформовано у квітні 2017 р. під час ISSN-реєстрації видання в міжнародній базі періодичних видань.

БАЗИ ДАНИХ, РЕЄСТРИ ТА БІБЛІОТЕКИ

Журнал включено до інтернет-баз даних наукових видань, державних реєстрів медіа та бібліотек:

- Реєстр суб'єктів у сфері медіа (Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення), ідентифікатор медіа R40-05509[4]
- Google Scholar (Google Академія)[5]
- ISSN International Centre — ISSN Portal, запис 2521-1463[6]
- Crossref — член-реєстрант DOI, префікс 10.53672[7]
- Реєстр наукових видань України (УкрІНТЕІ)[8]
- Polska Bibliografia Naukowa (PBN)[9]

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Поштова адреса: 01001, м. Київ-1, вул. Хрещатик, 22, абонентська скринька В-62.
Mailing address: Khreshchatyk Str. 22, P.O. Box V-62, Kyiv-1, 01001, Ukraine.

Засновник — видавець (з усіх питань діяльності журналу): канд. психол. наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва Назаров Олег Анатолійович; тел. +38 (093) 476-72-60; e-mail: nazarovua@ukr.net.

Заступники головного редактора: д-р психол. наук, професор Євдокимова Наталя Олексіївна, тел. +38 (050) 493-72-81, e-mail: yevdokymova@ukr.net; д-р юрид. наук, професор Кириченко Олександр Анатолійович, тел. +38 (068) 760-60-26, e-mail: alankir23@ukr.net.

Сайт: expertize-journal.org.ua[10]; e-mail редакції: info@expertize-journal.org.ua.

Електронна сторінка цього номера[1]. Джерело відомостей: сторінка «Про реферативно-наукове видання» на сайті журналу[3].

REFERENCES

1. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice]. 2024. № 3 (56). DOI: https://doi.org/10.53672/ej.3.2024. URL: https://expert-

ize-journal.org.ua/nomera/19774-2024-3-56 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Kyivskyi mizhnarodnyi sudovo-ekspertnyi instytut psykholohichnoi ekspertyzy i doslidzhen na polihrafi [Kyiv International Forensic Institute of Psychological Examination and Polygraph Research] : zapys u reiestri naukovykh orhanizatsii Research Organization Registry (ROR). URL: https://ror.org/02xc7et08 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. Vytiah z Yedynoho derzhavnoho reiestru veteraniv viiny vid 31.10.2026 № 31102026-00003569 [Extract from the Unified State Register of War Veterans of 31.10.2026 No. 31102026-00003569] : vidomosti pro subiekta veteranskoho pidpryiemnytstva (Nazarov Oleh Anatoliiovych) / Ministerstvo u spravakh veteraniv Ukrainy. Opryliudneno na storintsi "Pro naukovo-referatyvne vydannia" saitu zhurnalu. URL: https://expertize-journal.org.ua/o-nauchnom-izdanii (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

4. Vytiah z Reiestru subiektiv u sferi media shchodo online media "Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi" (identyfikator media R40-05509). Natsionalna rada Ukrainy z pytan telebachennia i radiomovlennia. URL: https://drive.google.com/file/d/1YG1vbKwA5qQ2HXbKIKXVNeZs4tcUPtaw/view (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

5. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : profil u Google Akademii (Google Scholar). URL: https://scholar.google.com/citations?user=EaNiTNMAAAAJ (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

6. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : zapys ISSN 2521-1463. ISSN Portal. ISSN International Centre. URL: https://portal.issn.org/resource/ISSN/2521-1463 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

7. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : zapys zhurnalu v Crossref (prefiks DOI 10.53672). DOI: https://doi.org/10.53672/ej. [in Ukrainian].

8. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : zapys u Reiestri naukovykh vydan Ukrainy. UkrINTEI. URL: http://nfv.ukrintei.ua/view/614090f159cc1d06af650872 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

9. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : zapys u Polska Bibliografia Naukowa (PBN). URL: https://pbn.nauka.gov.pl/core/#/journal/view/648237294097070b7dded6b3/9b3b60a2-d524-45ec-8e49-95ff3cacdb78 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

10. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/ (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

ЕЛЕКТРОННЕ НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

Реферативно-науковий online журнал

2024, № 3 (56) (травень – червень 2024 р.)

Засновник, видавець, відповідальний за випуск — Назаров О. А.

Видається за сприяння Київського міжнародного судово-експертного інституту психологічної експертизи і досліджень на поліграфі (ROR 02xc7et08).

Формат А4 (210×297 мм). Гарнітура Source Serif 4. Обсяг 50 с.

Ідентифікатор медіа R40-05509. ISSN 2521-1463 (Online).

Видавник Назаров О. А. Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 8355 від 09.06.2025.

01001, м. Київ-1, вул. Хрещатик, 22, а/с В-62. Тел. +38 (093) 476-72-60. E-mail: nazarovua@ukr.net

expertize-journal.org.ua